

TEDENSKESLIK

PRILOGA

DOMOVINI

Leto VI.

V Ljubljani, dne 20. marca 1930.

12. štev.

Katastrofalne poplave v južni in zapadni Franciji

Kraj Reynles (departma Tarn-et-Garonne) uničen od poplav. Ostala sta le cerkev in županstvo.

V vsej južni in zapadni Franciji so se vrstili početkom t. m. strašni nalivi. Vse reke so narasle deloma zaradi dolgotrajnega deževja, deloma pa zaradi naglega tavanja snega v Pirenejih. Naraščanje rek je bilo tako naglo, da so bili onemogočeni vsi varnostni ukrepi. Vse reke so prestopile bregove in poplavile več tisoč kvadratnih kilometrov. Najhujše so bile poplave v področju reke Tarn, ki je porušila večino obrambnih nasipov in poplavila ne samo prostrana polja, marveč tudi mnogo mest in vasi.

Po vesteh iz južne in zapadne Francije je zavzela katastrofa poplav tak obseg, kakršnega v Franciji doslej še ne pomnijo. Število človeških žrtev se je zvišalo na 600, a še vedno prihajajo poročila o novih človeških žrtvah. Samo v vasi Moissac je utonilo nad 200 ljudi. V Montaubanu so potegnili iz vode doslej 100 trupel, še vedno pa pogrešajo okrog 200 ljudi. V Montaubanskem okrožju

je utonilo skupno 400 ljudi in porušilo 1500 hiš. Samo v Moissacu je porušenihih 500 hiš. Od naselbine Reynies so ostale samo razvaline.

Poplave so se razširile tudi na Bordeaux. Reka Garonne je na mnogih krajih prestopila bregove in poplavila okolico. Na stotine hiš je pod vodo. Poginilo je mnogo živine in voda je odnašala razno tramovje, ki pričča, da je opustošenih na stotine naselbin. Ves promet je ustavljen.

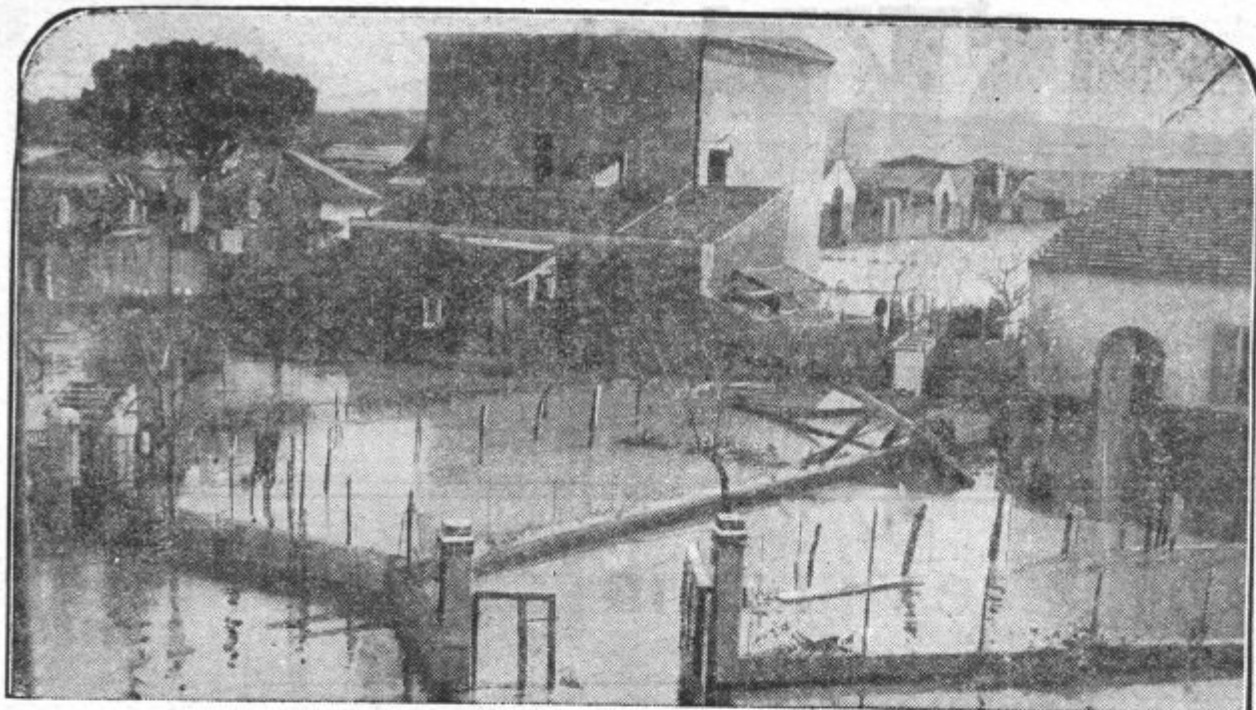
V poplavljeni pokrajini je vlada poslala pomožne oddelke vojaštva, ki imajo nalogo, da pomagajo nesrečnemu prebivalstvu pri reševanju imetja in da skrbijo za prehrano beguncev. Organizirani so bili posebni pomožni vlaki, s katerimi dovažajo živež in prevažajo begunce, ki jim je poplava uničila vse imetje. Urejena so posebna šotorna taborišča za begunce, kjer jim vojaštvo kuha hrano. Izkazalo pa se je že, da je podpo-

ra v znesku 100 milijonov, ki jo je določila vlada za prvo pomoč poplavljencau, mnogo premajhna.

Škodo, ki jo je povzročila poplava že doslej, cenijo nad 1 milijardo frankov. Uničeno niso samo cele vasi, marveč je porušenihi tudi neštivilno mostov, razdrte so skoraj vse ceste in železnice v poplavljenih pokrajinah in uničeni vsi posevki. Polja so zasuta z napolvinami, tako da jih letos sploh ne bo mogoče obdelati. V nekaterih krajih, kjer je prišla poplava preko noči, je poginila vsa živina. Vse zaloge živil so uničene.

Med prizadetim prebivalstvom vlada panika in obup. Vlada si na vse načine prizadeva, da omili bedo in najde sredstva za obnovo opustošenih pokrajin.

Tudi na 2. strani objavljamo več slik o teh ogromnih poplavah.

Iz poplavljene Južne Francije — Del mesta Beziersa pod vodo

Senegalski črnči rešujejo ljudi
Vojaki odnašajo onemogle ženske
iz poplavljenih domov.

Povodenj na Francoskem — Slika poplavljene pokrajine pri
Villematierju

Železniška proga po povodnji

Sila poplave je poškodovala dvotirno železnico pri Montaubanu. Tračnice so mestoma skrivljene in celo pretrgane.

Stanje v francoskem poplavljenem ozemlju

Predno bo mogoče misliti na obnovo porušениh selišč, je treba pospraviti razvaline, pred vsem pa pod njimi zasute ljudi. Slika nam prikazuje grozoto razdejanja in delavce, ki odnašajo med ruševinami odkrito truplo ponesrečenca.

Francoski vojaki prinašajo živež in obleko za
poplavljenice

Fran Kolbe

Pokojnik je bil posebno tipična osebnost v študentski družbi. Tu je šel kot poštni starešina v pokoj l. 1923. V Litiji je užival mirno in zadovoljno svoj pokoj. Pred mesecem dni pa je nevarno zbolel, odpeljali so ga v ljubljansko bolnico, kjer je preminul za srčno kapjo. Kolbe se je rodil l. 1857. v Ljubljani. Po-

svetil se je poštini službi. Služboval je v Št. Petru na Krasu in na Rakeku, kasneje pa je prevzel pogodbeno pošto na Vačah; tu se je poročil z gđ. Antonijo Perucijevo, hčerko vaškega učitelja, prvega raziskovalca, ki je zasledil znamenite keltske izkopine na Vačah. Dobro se je učvrstil Kolbe v tem odročnem zasavskem trgu in je igral v društvenem življenju važno vlogo. Bil je posestnik, gostilničar, trgovec, vse življenje napreden mož. Veliki požar l. 1901 mu je uničil domačijo. Pogoreli pa niso njegovi mladostni ideali. Iz Vač se je preselil v Št. Vid nad Ljubljano, od 1915 do vstopa v pokoj pa je služboval v Litiji.

Družabnega in društvenega življenja se je udeleževal tudi pri nas. Bil je predsednik »Lipe«, odbornik Sokola, najdlje in najbolj delaven pa je bil kot predsednik bivše SDS.

Jubilej ormoškega dedeka

Kdo ne pozna ormoškega dedeka z njegovim vedno se smehljajočim in ljubeznivim obrazom? Jože Kuharič je bil rojen 9. marca 1850 in je znan pod imenom dedek ne le v Ormožu, ampak po celem okraju. Kot sin kmečkih staršev se je bavil s posestvom in

po odslužitvi vojaške službe poročil sestro Božidara Rajča, takratnega buditelja Slovencev in velikega govornika na taborili. Zalibog pa je pridna ženka prerano umrla in mu zapustila štiri sinove in dve hčerki v starosti od 5 do 16 let, za katerih odgojo je moral naprej on sam skrbeti. Kot pridni oče

in čoban gospodar je vestno vršil to nalogo, dokler se otroci niso postavili na lastne noge. Najstarejši sin je prevzel domačijo, drugi je davčni inspektor v Ljutomeru, tretji veletrgovec v Ormožu in najmlajši tovarnar v Admontu, hčerki pa sta tudi obe poročeni in živi ena v Pesnici pri Mariboru, druga pa v Hüttenbergu na Koroškem.

Jubilant ima še dva brata, od katerih je starejši star 84 let in 4 sestre, od katerih je najstarejša stara 90 let. Mati Božidara Rajča je umrla v hiši jubilanta v starosti 89. let.

80 letnica ge Franje Jugovičeve

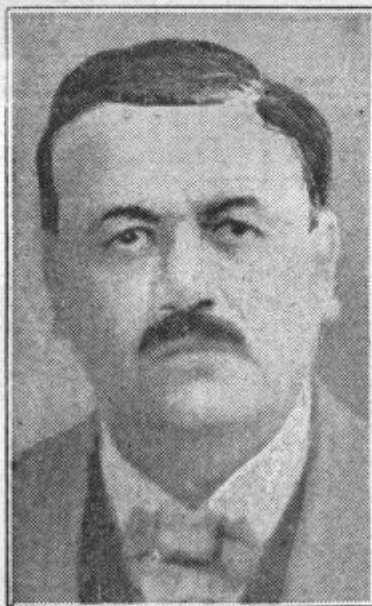
Te dni je praznovala v krogu svojih ljubljenskih nečakov in pranečakov svoj 80. rojstni dan vrlo spoštovana in priljubljena bivša

mnogoletna upraviteljica dekliške šole, gospa Franja Jugovičeva. Tiho, a neumorno je bilo njeno delovanje v šoli in izven nje. V učiteljski službi je vztrajala skoro 40 let. S svojo ljubeznijo in prizanesljivostjo si je pridobivala srca svojih učenk in vseh, ki so jo poznali.

Šest križev središkega Jože

Markantna osebnost je Joža Čulek, poznan in cenjen povsod širom naše ožje domovine. Učiteljeval je decenije po raznih krajih slov. Štajerja. Že kot mlad učitelj se je pred 40. leti postavil v prvo vrsto narodnih borcev.

Učitelj Joža Čulek spada med tiste iz stare garde narodnih učiteljev, ki so se upali tedaj javno udeleževati za naše narodne interese in orati ledino naše narodne prosvete. Njegova domovinska ljubezen je bila tudi dokazana z velikimi žrtvami, s preganjanjem in tveganjem obstanka. Dolgih 25 let je učiteljeval v Št. Juriju ob J. Ž. Najdemo ga med ustanovniki tamk. Sokola in Posojilnice, v obč. odboru itd. Vedno pa mu je bilo najljubše delo gojitev slovenske pesmi. Povsod, kjer je učiteljeval, je znal zbirati okoli sebe prijatelje pesmi in jih zbrati v močne pevske zборе velike umetniške višine.

Joža Čulek pa se je po krajšem službovanju na Bregu pri Ptujju povrnil kot upokojenec v svoj rojstni kraj Središče. Tu se nikakor ne udaja pokoju, temveč se z mladeniško vnemo udeležuje v kulturnem življenju našega trga kot sokolski prosvetar in pevovodja sokolskega pevskega zbora.

Še ena žrtev pri katastrofi »Dakse«

Poleg Engelberta Seidla je pri katastrofi parnika »Daksa« izgubil življenje še en Slovenec in sicer mladi France Janžekovič. France se je rodil 30. novembra 1911 v Gorici, torej isto leto, ko je bil zgrajen parnik

»Daksa«. Ko je dorasel šoli, se je učil v Strojnih tovarnah in ltvarnah v Ljubljani za železostugarja. Lani se je s svojimi starši preselil v Vranjice pri Splitu. Da si ustvari čim lepšo bodočnost in da bi lahko pomagal staršem na stara leta, se je odločil k temu, da je vstopil v službo na parniku »Daksa« kot strojni pomočnik. Z velikim veseljem se je 9. januarja ukrcał. Dne 26. januarja, na god svoje matere, je tudi France daleč sredi morja s 36 mornarji našel strašno smrt v hladnem objemu valov.

Slika Franceta Janžekoviča, ki jo priobčujemo, je bila posneta dva dni pred njegovim odhodom iz Splita. Njegovi starši so bili več let uslužbeni v Bonačevi tovarni na Količevem in so dobro znani v domačinski okolici.

Kralj Aleksander prezidentu Masaryku

Naš vladar je poslal prezidentu bratske republike za osemdesetletnico najnovejšo umetnino Ivana Meštroviča: bronasto oprsje Mojzesa, visoko 130 cm.

Slika levo:

Tisočglava množica na velikem dvorišču kraljevske palače na Hradčanih poslušala nagovor prezidenta T. G. Masaryka.

Slika desno:

Predsednik Masaryk pri vojaški paradi

V ospredju so trije vojaki s predsednikovo standarto. — Pred T. G. Masarykom defilirajo vse čete praške garnizije

Komunistični pretepi v Parizu

Policija in nje pomožna četa agentov v civilu v borbi proti komunistom.

Na poti do električnega stola

Kolovodje nedavne vstaje v auburnski kaznilnici so prepeljali v zloglasni Sing Sing, kjer jih bodo usmrtili na električnem stolu.

Rudniška nesreča v Macinelleu

Svoji rudarjev strahoma pričakujejo vesti o rudarjih iz rova, kjer je prišlo do silne eksplozije jamskih plinov. Dvanajst rudarjev je bilo pri tem ubitih, mnogo pa težko ranjenih.

Slepi kipar, odvetnik in poslanec

Pariški odvetnik in narodni poslanec Georges Scapini je tudi odličen kipar, dasi je popolnoma slep. Naša slika ga prikazuje, kako pri delu otipava svoj model. Ta čut je pri njem tako razvit, da mu popolnoma nadomešča vid, kar dokazujejo njegova umetniška kiparska dela.